

$$1) N=20 \quad n=4 \quad \text{OSU} \hat{u} \hat{a}$$

y = ekonomiska tillgångar i tkr
 m = medlemsantal

$$a) \hat{t} = N \cdot \bar{y}$$

$$\bar{y} = \frac{1}{n} \sum_{k=1}^n y_k = \frac{16 + 96 + 3,6 + 0,8}{4} = 29,1$$

$$\hat{t}_y = N \cdot \bar{y} = 20 \cdot 29,1 = 582$$

$$s_y^2 = \frac{\sum_{k=1}^n y_k^2 - n \bar{y}^2}{n-1} = \frac{9485,6 - 4 \cdot 29,1^2}{4-1} =$$

$$= \frac{9485,6 - 3387,24}{3} = 2032,786667$$

$$\hat{V}(\hat{t}) = N^2 \cdot \hat{V}(\bar{y}) = N^2 \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right) \frac{s^2}{n} =$$

$$= 20^2 \cdot \left(1 - \frac{4}{20}\right) \frac{2032,786667}{4} =$$

$$400 \cdot 0,8 \cdot 508,1966668 = 162622,9334$$

$$95\% \text{ KI} \quad \alpha = 0,05 \quad z_{\alpha/2} = 1,96$$

$$\hat{t}_y \pm z_{\alpha/2} \cdot \sqrt{\hat{V}(\hat{t})} = 582 \pm 1,96 \cdot \sqrt{162622,9334}$$

$$= 582 \pm 790,4000639$$

$$\{-208,4; 1372,4\}$$

1 b) $-208,4$ & $1372,4$ väldigt
långt intervall, $-208,4$ då
är föreningarna i skuld.
Ingen av föreningarna i
stickprovet är i skuld.
Blir så pga ett extremvärde
åt andra hållet (96).

$$1c) \quad n? \quad \frac{790,4}{2} = 395,2 \quad Z_{0,05/2} = 1,96$$

$$D^2 = \frac{B^2}{Z_{\alpha/2}^2} = \frac{395,2^2}{1,96^2} = 40655,72678$$

$$n \geq N^2 \frac{N \sigma_y^2}{D^2(N-1) + N^2 \sigma_y^2} =$$

$$= 20^2 \frac{20 \cdot 2032,786667}{40655,73^2(20-1) + 20^2 \cdot 2032,786667}$$

$$= 400 \cdot \frac{40655,73334}{71585573,476} = 10,25641106$$

$$n \geq 10,26$$

Minst 11 foreninger for att
ha en felmarginat på 395,2 ekr
vid 95% KI.

1 d) Skatta M , formlerna för vanligt OSU när man skattar totalen är samma som för klusterurval när man skattar M men använder beteckningar från vanligt OSU.

$$\hat{t}_m = N \cdot \bar{m}$$

$$\bar{m} = \frac{1}{n} \cdot \sum_{k \in S} m_k = \frac{116 + 72 + 16 + 24}{4} = 57$$

$$\hat{t}_m = 20 \cdot 57 = 1140$$

$$s_m^2 = \frac{\sum_{k \in S} m_k^2 - n \cdot \bar{m}^2}{n-1} = \frac{19472 - 4 \cdot 57^2}{4-1} = \frac{2158}{3} = 666,6667$$

$$\hat{V}(\hat{t}_m) = N^2 \cdot \left(1 - \frac{n}{N}\right) \frac{s_m^2}{n} = 20^2 \cdot \left(1 - \frac{4}{20}\right) \frac{2158,6667}{4}$$

$$= 400 \cdot 0,8 \cdot 539,6667 = 172693,336$$

95% KI för $\hat{t}_m$ $Z_{0,05/2} = 1,96$

$$\hat{t}_m \pm Z_{0,05/2} \cdot \sqrt{\hat{V}(\hat{t}_m)} = 1140 \pm 1,96 \cdot \sqrt{172693,336}$$

$$= 1140 \pm 814,5051992$$

0070-WDZ

1e) Nej. I undersökningen är vi intresserade av föreningarna inte av deras enskilda medlemmar.

Vårt objekt är alltså föreningarna och inte medlemmarna.

Men man kanske skulle kunna använda antalet medlemmar som en hjälpvariabel för att få bättre precision i punktskattningarna för föreningarna.

$$2/ N_1 = 15000 \quad N_2 = 15000 \quad N_3 = 20000$$

$$n = 3000 \quad N_1 + N_2 + N_3 = 50000$$

a) OSU andel = P

$$\hat{p} = \frac{1}{n} \sum_{k=1}^3 y_k = \frac{960 + 600 + 120}{3000} = 0,56$$

$$\hat{V}(\hat{p}) = \left(1 - \frac{n}{N}\right) \frac{\hat{p}(1-\hat{p})}{n-1} = \left(1 - \frac{3000}{50000}\right) \frac{0,56 \cdot 0,44}{2999} =$$

$$= 0,94 \cdot 0,0000821607 = 0,00007723107703$$

90% KI för $\hat{p}$ $Z_{\alpha/2} = 1,6449$

$$\hat{p} \pm Z_{\alpha/2} \sqrt{\hat{V}(\hat{p})} = 0,56 \pm 1,6449 \cdot \sqrt{0,000077231077}$$

$$= 0,56 \pm 0,01445558082$$

$$\{0,54554; 0,57446\}$$

b) Skatta P OSU_{str} uå

Stratum	N_k	n_k	$\frac{w_k}{N_k/N}$	$\hat{p}_k$	$w_k \cdot \hat{p}_k$
Öst	15000	1200	0,3	$960/1200 = 0,8$	0,24
Mittan	15000	1200	0,3	$600/1200 = 0,5$	0,15
Väst	20000	600	0,4	$120/600 = 0,2$	0,08
Totalt	50000	3000			0,47

$$\hat{p}_{str} = \sum_{k=1}^3 w_k \hat{p}_k = 0,47$$

2b forts

Stratum	W_k^2	$1 - \frac{n_k}{N_k}$	$\frac{p_k(1-p_k)}{n_k-1}$	$W_k^2 \left(1 - \frac{n_k}{N_k}\right) \frac{p_k(1-p_k)}{n_k-1}$
Öst	0,09	$1 - \frac{1200}{15000} = 0,92$	0,0001334445	0,000011047209
Mitten	0,09	- " - = 0,92	0,00020850709	0,00001720432699
Väst	0,16	$1 - \frac{600}{2000} = 0,97$	0,0002671118531	0,00004114557916
Tot				0,00006976935426

$$\hat{V}(\hat{p}) = \sum_{k=1}^K W_k^2 \left(1 - \frac{n_k}{N_k}\right) \frac{\hat{p}_k(1-\hat{p}_k)}{n_k-1} = 0,00006976935426$$

$$90\% \text{ KI för } \hat{p}_{\text{st}} \quad Z_{\alpha/2} = 1,6449$$

$$\hat{p}_{\text{st}} \pm Z_{\alpha/2} \sqrt{\hat{V}(\hat{p})_{\text{st}}} = 0,47 \pm 1,6449 \sqrt{0,00006976935426}$$

$$= 0,47 \pm 0,01373952923$$

$$\{0,4562605; 0,4837395\}$$

(Post)

2c) Efterstratifiering. Eftersom N_k är kända här så kan jag skatta W_k och de vikterna behöver man för formelerna vid poststratifiering. Alltså man behöver vika hur stor del av ett stratum ex $\bar{y}$ som ska tas med när man skattar populationens $\bar{y}$. Om N_k inte varit känt hade vi kunnat göra domänskattningar. Eftersom det historiskt $\rightarrow$

2c) forts. sett har skilt sig politiskt mellan områdena, alltså homogent inom området & heterogent mellan områdena i avseende på andelen som röstar på detta parti.

Så är det lämpligt att använda oss av områdena som stratifieringsvariabel.

Nu har vi fått ett litet sned fördelning¹ urvakt om man skulle göra proportionell allokering. Bara 600 objekt från det största stratumet. Men genom efterstratifiering får deras resultat väga tyngre i populations-skattningen.

Punktskattningen hade blivit densamma som i b) men felmarginalen hade blivit längre än vid stratifierat och då även standardfelet högre. På att n_k blir slumpmässig så blir $\hat{p}$ en kvot mellan 2 slumpvariabler och då blir också variansformlerna annorlunda vilket ger större varians & större standardfel & större felmarginal än vid stratifierat.

3 $N=60$ OSUvä $n=8$

x_i = försäljning i 3 mån innan tkr
 y_i = försäljning i 3 mån efter tkr

$$T_x = 18000$$

- a) skatta T_y med kvotestimator.
 Alltså inte req? Borde vara
 det men det svarar jag väl
 på i c.

$$T_{kvot} = \hat{R} \cdot T_x$$

$$\text{OSU} \Rightarrow \bar{y} = \frac{\sum_{k=1}^n y_k}{n} = \frac{2780}{8} = 347,5$$

$$\hat{T}_y = N \cdot \bar{y} = 60 \cdot 347,5 = 20850$$

$$\text{Från Skickprovet} \Rightarrow \bar{x} = \frac{\sum_{k=1}^n x_k}{n} = \frac{2600}{8} = 325$$

$$T_x = N \cdot \bar{x} = 60 \cdot 325 = 19500$$

$$\hat{R} = \frac{20850}{19500} = 1,069230769 \quad \left(\hat{R} = \frac{\hat{T}_y}{T_x} \right)$$

$$T_{kvot} = \hat{R} \cdot T_x = 1,069230769 \cdot 18000 = 19246,15384$$

→

3a forts

$$s^2(\bar{z}_{kvot}) = N^2 \cdot \left(1 - \frac{N}{n}\right) \cdot \frac{s^2_{kvot}}{n-1}$$

$$= 60^2 \cdot \left(1 - \frac{60}{8}\right) \cdot \frac{1059302 - 2 \cdot 106923 \cdot 815227 + 106923^2}{8-1}$$

$$= 3600 \cdot 0,866667 \cdot \frac{1059302 - 1743330,33 + 106477921}{7}$$

$$= 11 \cdot 54393,08443$$

$$= 169706488,7$$

Standardfelet for $(\bar{z}_{kvot}) = \sqrt{169706488,7}$

$$= 13027,1443$$

3b) OSU na

$$\bar{y} = \text{från tidigare} = 20850$$

$$s^2_y = \frac{1059302 - 8 \cdot 247,5^2}{8-1} = 13321,7429$$

$$s(\bar{y}) = N^2 \cdot \left(1 - \frac{N}{n}\right) \cdot \frac{s^2_y}{n} = 60^2 \cdot \left(1 - \frac{60}{8}\right) \cdot \frac{13321,7429}{8}$$

$$= 5195420,571$$

$$s(\bar{y}) = \sqrt{5195420,571} = 2279,357491$$

↑
svar

3c Sambandet mellan x och y går inte genom origo. Men då ska man inte använda koefficienterna utan regressionskoefficienterna som har ett intercept. Ej rimligt att 0 kampanj ger 0 försäljning.

4 a) Aktualitet & Noggrannhet

Aktualitet: Statistiken ska vara aktuell så inferens "gäller" och inte två år tillbaka.

Noggrannhet: Utfört en välplanerad undersökning, och redovisat för alla möjliga fel som kan uppstå

Målkonflikt: Noggrannhet tar tid, och då kan inferensen inte vara aktuell. Kanske så att man får tumma lite på noggrannheten för att få ut aktuell statistik.

4b) Domänskattningar kan man göra när man inte har någon ram för vilka som ingår i den domänen.

Man drar ett OSU så kollar man hur många som tillhör den sökta domänen.

Och därefter gör punktskattningar på domänen. Hur många n för domänen blir då slumpmässigt, alltså n_k slumpmässiga.

Och detta påverkar variansen och därmed osäkerheten i skattningarna

N_k är också oftast okänt i domänskattningarna vilket påverkar varians & osäkerhet.

Jämfört med stratifierat urval så känner vi till N_k (stratumpopulationen). Och bestämmer n_k i förväg vilket ger bättre precision i skattningar och mindre osäkerhet. Här kan vi också gardera oss för sneda urval (alltså att urvalet blir representativ). Det kan vi inte göra i domänskattningar och vi har oftast ingen aning om att det är snett urval.

0070-WDZ

4c Ingen väg ut, kanske borde ha alltid, oftast, ..., aldrig och en vet inte/vill ej uppge.

$$\hat{P}_B = 0 \quad \hat{P}_{\min} = W_S \cdot \hat{P}_S = 0,2 \cdot 0,8 = 0,16$$

$$\hat{P}_B = 1 \quad \hat{P}_{\max} = W_S \hat{P}_S + W_B = 0,2 \cdot 0,8 + 0,7 = 0,86$$

5 $N=5$

$n=2$

$\hat{V}(\bar{y}) = \left(1 - \frac{n}{N}\right) \frac{s_y^2}{n}$

$U = \{0, 1, 2, 3, 4\}$

a) $\binom{5}{2} = \frac{5!}{2!3!} = \frac{4 \cdot 5}{1 \cdot 2} = \frac{20}{2} = 10$ möjliga stickprov

		$\bar{y}$	$s_y^2 = \frac{\sum_{k=1}^n y_k^2 - n\bar{y}^2}{n-1}$	$\hat{V}(\bar{y})$
1	0, 1	0,5	0,5	0,15
2	0, 2	1	2	0,6
3	0, 3	1,5	4,5	1,35
4	0, 4	2	8	2,4
5	1, 2	1,5	0,5	0,15
6	1, 3	2	2	0,6
7	1, 4	2,5	4,5	1,35
8	2, 3	2,5	0,5	0,15
9	2, 4	3	2	0,6
10	3, 4	3,5	0,5	0,15
				7,5

b) $E(s_y^2) = s_y^2 = \frac{\sum_{k=1}^M s_{ky}^2}{M} = \frac{25}{10} = 2,5$

$\sigma_y^2 = \frac{\sum_{k=1}^N u_k^2 - N \cdot \mu^2}{N} = \frac{30 - 5 \cdot 2^2}{5} = 2$

$\mu = \frac{0+1+2+3+4}{5} = 2$

Nei den är inte vvr. Men om man tar $\frac{N}{N-1} \cdot \sigma_y^2$ så blir det samma resultat.

$$5c) E(\hat{V}(\bar{y})) = \overline{\hat{V}(\bar{y})} = V(\bar{Y})$$

Vet inte riktigt vilken du vill
att jag ska beräkna

$$\overline{\hat{V}(\bar{y})} = \frac{\sum_{i=1}^M \hat{V}(\bar{y}_i)}{M} = \frac{\text{från tabell } 7,5}{10} = 0,75$$

$$\bullet V(\bar{Y}) = \left(\frac{N-n}{N-1} \right) \frac{\sigma^2}{n} = \frac{5-2}{5-1} \cdot \frac{2}{2} = 0,75$$